

Alléskolan
Skolgatan 24
534 31 Vara
lennart.carlsson@vara.se

2011-03-04

Dnr 43-2010:5570

Skolbeslut för Grundskola

efter tillsyn av Alléskolan
i Vara kommun

Rektorn vid Alléskolan
Skolgatan 24
534 31 Vara
lennart.carlsson@vara.se

Tillsyn i Alléskolan

Grundskola årskurserna 7–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Alléskolan och Vara kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Alléskolan bedriver en verksamhet som i flera avseenden uppfyller de nationella kraven. Elevernas kunskapsresultat de senaste fem åren är i nivå med resultaten för riket. 2010 redovisas de lägsta resultaten då cirka 25 procent av eleverna lämnade grundskolan utan att ha nått minst betyget godkänt i samtliga ämnen.

Skolan upprättar inte någon sammanställning av resultaten i alla ämnen och det finns ingen nedtecknad analys över de resultat som skolan uppnår. Det saknas en koppling mellan dessa mål och elevernas kunskapsresultat.

Som ett led i att förbättra kunskapsresultaten behöver skolan analysera hur verksamheten kan förbättras. Skolan måste ta ett större ansvar för att pröva så att undervisningsmetoder och stödjande insatser är de rätta.

Tillsynen visar att Alléskolan har brister i ytterligare system som kan öka måluppfyllelsen. Ett exempel är att skolans individuella utvecklingsplaner saknar skriftliga omdömen och brister i tydlighet om vilka mål eleverna ska nå. Detta leder till att eleverna

inte har tillräcklig information om sin kunskapsutveckling och vad de behöver arbeta med för att nå en ökad måluppfyllelse.

Det finns goda exempel på arbete som pågår för att förbättra till exempel lärandemiljön, skriftliga omdömen samt individuella utvecklingsplaner men lärarna har kommit olika långt.

Elever och lärare uppger att de trivs. Det formella inflytandet i form av exempelvis elevråd finns och eleverna säger att det fungerar bra. Elever berättar om stimulerande undervisning, men också att det varierar mellan lärare hur stimulerande undervisningen är. Eleverna ger blandade beskrivningar av sin skola. Elevernas kritik riktar sig mot att inflytande, delaktighet och undervisningssätt varierar mellan lärare, vilket även konstateras i samband med Skolinspektionens verksamhetsbesök.

Skolinspektionen har i tillsynen av Alléskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjlighet att lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 9 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer och 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan).
- Skolan upprättar inte skriftliga omdömen och de individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen och Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16)).
- Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet. (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 den enskilda skolans utveckling, 2.3 Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering och 2.8 Rektors ansvar.)
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, 2. Elevernas ansvar och inflytande)
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. (14a kap. 8 § skollagen)
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen)

- Rektorn fattar inte beslut enligt bestämmelserna gällande elevs placering i särskild undervisningsgrupp (5 kap. 5 § grundskoleförordningen och 8 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Vara kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Vara kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Vara kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Roland Fallström och juristen Charlotte Fagher.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund

Enhetschef

Ulla-Britt Norin

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Alléskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vara kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Alléskolan den 15 februari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Alléskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Alléskolan intervjuades rektorn, utvecklingsledare, lärare och elever.

Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Alléskolan

Alléskolan	Antal elever
Grundskoleklass	358

Källa: Alléskolans rektor

Alléskolan ligger i kommunens centralort Vara och byggdes i slutet av 1960-talet. Skolan har senare byggts om. I anslutning till skolan finns en sim- och idrottshall samt bibliotek och kulturskola.

Utbildningen omfattar årskurserna 7–9. Elever och lärare är indelade i fem arbetslag (ett i år 7 och två i år 8 och 9). Varje arbetslag som består av 60–80 elever och ca sex lärare har de flesta av sina lektioner i sin hemvist.

Tillsynsprotokoll för Alléskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 9.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Motivering:

Elevernas betygsresultat för årskurs 9 har de senaste fem åren legat i nivå med resultaten för riket. 2010 var det svagaste året då cirka 25 procent av eleverna lämnade grundskolan utan att nå minst betyget godkänt i samtliga ämnen. Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2009/2010 var det 75,5 procent av eleverna som nådde målen i samtliga ämnen jämfört med 76,6 i riket, 88,8 procent var behöriga till nationellt program i gymnasieskolan jämfört med 88,2 i riket och det genomsnittliga meritvärdet¹ var 195,6 jämfört med 208,8 i riket.

Elevernas genomsnittliga meritvärde är förhållandevis lågt jämfört med elever som nått målen i samtliga ämnen och andel behöriga till nationellt program i gymnasieskolan. Detta skulle kunna vara ett tecken på att skolans duktiga elever inte utmanas till att nå ett högre betyg än Godkänt.

När det gäller behörighet till nationellt program i gymnasieskolan och andel som nått målen i alla ämnen är skillnaden liten mellan flickors och pojkars resultat. Skillnaden är något större när det gäller genomsnittligt meritvärde dvs. 203,5 för flickorna och 189,6 för pojkarna.

Relationen mellan betyg på de nationella proven och slutbetyg överensstämmer i svenska och engelska. Däremot gavs 35 procent högre slutbetyg i matematik än vad de nationella proven visade.

¹ Meritvärdet räknas fram genom att bokstavsbetygen översätts till siffror där MVG ger 20, VG 15 och G 10. Därefter räknas de 16 bästa betygen samman och ger det så kallade meritvärdet. En elev som har minst 16 betyg kan alltså ha högst 320 och minst 160 poäng i meritvärde.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolan upprättar inte skriftliga omdömen och de individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16)

Motivering:

Skolans individuella utvecklingsplaner saknar skriftliga omdömen och brister i tydlighet om vilka mål eleverna ska nå. Detta leder till att eleverna inte har tillräcklig information om sin kunskapsutveckling och vad de behöver arbeta med för att nå en ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.3 Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Lpo 94, 2.8 rektors ansvar

Motivering:

Lärarna följer upp elevernas kunskapsresultat på individnivå. På skolnivå redovisas resultaten av de nationella proven och betygsresultat i engelska, matematik och svenska för elever i årskurs 9. Elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen redovisas inte.

Rektorn och lärare berättar att de diskuterar måluppfyllelsen vid olika konferenser där resultaten analyseras, men skolan har inget systematiskt arbete där analysen dokumenteras och åtgärder för utveckling skrivs ner. Skolans rutiner och strukturer för ett sys-

tematiskt kvalitetsarbete måste förbättras så att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas samt att nya metoder provas och utvecklas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2. Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Vid samtal med lärare och elever framkommer att eleverna har elevråd och klassråd. Eleverna berättar att lärarna är lyhörda och lyssnar på deras åsikter. Trots det framkommer vid samtal med eleverna och vid verksamhetsbesök att elevernas möjlighet till inflytande över sitt lärande är begränsad. Eleverna berättar att det är beroende på lärare och ämne i vilken utsträckning de får inflytande.

Det finns lärare som utifrån målen låter eleverna vara med och planera undervisningen. Eleverna kan också ge exempel på att de kan välja redovisningsform, arbetsform, exempelvis att arbeta i grupp, ensam eller i par. Vid lektionsbesöken ser inspektörerna få exempel på att eleverna varit med och planerat undervisningen. Eleverna berättar att de oftast får en färdig planering av lärarna, vilket intervjuade lärare bekräftar.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Vid Alléskolan bedrivs ett arbete för att förhindra kränkande behandling. Skolans plan mot kränkande behandling kan dock inte anses motsvara författningarnas krav. I planen anges exempelvis inte vilka insatser som ska påbörjas och genomföras under det kommande året och en kartläggning av verksamhetens behov genomförs inte. Skolans

plan saknar också en utvärdering av hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan har rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Elever upplever att de kan få hjälp, men att det ibland tar tid innan de kan få den hjälp de önskar. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av uppfyller i varierande grad grundskoleförordningens krav. I en del av dem framgår det inte tydligt vilka elevens behov är. Skolan utreder elevernas situation och behov men beskriver inte behoven i åtgärdsprogrammen. Åtgärderna som skolan föreslår är sällan tillräckligt konkreta och inte relaterade till läroplanen och kursplanerna i tillräcklig utsträckning. Kommunen har utvecklat en ny mall för att komma till rätta med dessa brister. Skolan har vid tillsynsbesöket inte skrivit något åtgärdsprogram utifrån den nya modellen.

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn fattar inte beslut enligt bestämmelserna gällande elevs placering i särskild undervisningsgrupp.

Författningsstöd:

5 kap. 5 § grundskoleförordningen

8 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt kommunens delegationsordning ska rektorn besluta i fråga om elevs placering i särskild undervisningsgrupp. Vid skolan finns två elevgrupper som enligt Skolinspektionen bör ses som särskilda undervisningsgrupper. Eleverna tillhör en klass men genomför större delen av sitt skolarbete i dessa grupper och deltar i olika omfattning i grundskoleklassernas verksamhet. Med hänsyn till dessa omständigheter bedömer Skolinspektionen att grupperna bör ses som särskilda undervisningsgrupper.